

Ko i zbog čega ograđuje hektare i hektare Nacionalnog parka i kakve su uloge Eparhije sremske SPC-a i kompanije Promist u celom ovom poslu.

Prijavu nadležnim inspekcijama i institucijama podneo je građanski ekološki pokret „Odbranimo šume Fruške gore“. U prijavi se zahteva stručan nadzor i obustavljenje svih daljih radova na području Fruške gore, gde su ograđeni hektari i hektari dela Nacionalnog parka, uključujući i jedan od najlepših vidikovaca na toj vojvođanskoj planini.

„S obzirom na to da je reč o nezakonitim radnjama koje imaju negativan uticaj na zaštićeno područje prirode, na zaštićene i strogo zaštićene biološke vrste, kao i radnjama koje lokalnom stanovništvu, planinarima i turistima ograničavaju slobodno korišćenje javnog puta i javnog dobra, molimo vas da donesete hitnu meru obustave svih daljih radova, do sačinjavanja konačnog izveštaja i donošenja konačnog nalaza o utvrđenom stanju i merama prema subjektima koji će biti predmet nadzora“, navodi se u prijavi podnetoj Pokrajinskom sekretarijatu za urbanizam i zaštitu životne sredine, Pokrajinskom zavodu za zaštitu prirode i Opštini Beočin.

Pokret „Odbranimo šume Fruške gore“ u prijavi ističe da se radovi ne izvode u skladu sa rešenjem Zavoda za zaštitu prirode, uz napomenu da je i uklanjanje stabala i žbunja počelo krajem marta i početkom aprila, što je van datog roka.

Uz ocenu da je upitna cela situacija na lokaciji Kesten, kao i radovi u zoni Nacionalnog parka Fruška gora i zoni zaštićenih i strogo zaštićenih bioloških vrsta i u rubnom području, ovaj pokret kao nepravilnost navodi i postavljanje metalne kapije na nekategorisanom putu u javnoj svojini. Postavljanjem kapije i ograde onemogućeno je građanima da koriste taj put.

„Postavljanjem kapija na javnim nekategorisanim putevima koji se tradicionalno koriste, onemogućeno je slobodno kretanje stanovništva i turista. Osim staza i puteva koje su zatvorene postavljanjem ograda i kapija, uništena je i tradicionalna turistička staza žute markacije koja povezuje Novi Rakovac i Zmajevac, tako što je prekinuta postavljanjem ograda i kapija u blizini brda Kesten. Od staza koje više nisu dostupne stanovnicima Rakovca je ona koja ide od manastira do izvora Kesten i posle toga ka naselju Salaksije. Okolina izvora Kesten je ograđena. Ogradama su obuhvaćene i parcele u javnom vlasništvu i sada njima nije moguće prići“, navodi se u prijavi.

Dodaje se da se veoma intenzivnim postavljanjem ograda koje nisu primerene okruženju NP Fruška gora, otežava kretanje životinja i remeti uspostavljena ravnoteža. Velika je verovatnoća, ističe Pokret, da će izvedeni radovi imati veoma štetne posledice po biljni i životinjski svet dela NP Fruška gora.

U prijavi se navodi i da je izgrađen betonski put za vozila širine pet metara sa veoma širokim usekom na mestu gde ranije nije postojao šumski niti bilo kakav drugi put u zoni zaštite NP

Fruška gora. Trasa puta se nalazi između ostalog i na parcelama 2754, 2472 i 2466, katastarske opštine Rakovac (u vlasništvu Eparhije sremske, Srpskog pravoslavnog manastira Rakovac, Sanje Petrić i Lazar Krstić). Pretragom Centralne evidencije objedinjenih procedura za izdavanje građevinskih dozvola (CEOP) nisu pronađeni podaci o dokumentima vezanim za ove parcele, te se, ukazuje Pokret „Ođbranimo šume Fruške gore“, iz ovoga može javiti sumnja da za ove radove u sistemu CEOP ne postoje prijave ili odgovarajuća rešenja ili dozvole.

Eparhija dobila dozvolu, ali se rešenje ne poštuje

Eparhija sremska Srpske pravoslavne crkve dobila je od Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode „zeleno svetlo“ da pored manastira Rakovac i kroz Nacionalni park Fruška gora izgradi tvrdi šumski put, u skladu sa zakonima i propisima koji se odnose na zaštitu prirode i nacionalne parkove. Međutim, eparhija, odnosno izvođač radova, ne poštuje dobijeno rešenje: posečena je šuma, umesto dozvoljenog prirodnog materijala, tucanika, izliva se beton, proširena je trasa postojećeg šumskog puta, a radovi se izvode mimo propisanih rokova.

Javnosti nije dostupna informacija o tome ko gradi put kroz Nacionalni park: nema table o izvođenju radova, početku i završetku ovog posla, nigde ne piše za koje potrebe se to radi niti ko je izvođač.

Jedan od glavnih aktera u izgradnji puta je novosadska kompanija DOO Promist koja se bavi uvozom i distribucijom veštačkih đubriva, a čiji je vlasnik Nebojša Petrić. U katastru nepokretnosti opštine Beočin kao vlasnica parcela na potesu Kesten u katastarskoj opštini Rakovac vodi se Sanja Petrić. Reč je, navodi se u katastru, o poljoprivrednom zemljištu u privatnoj svojini, u zoni Nacionalnog parka Fruška gora. Na sajtu Agencije za privredne registre može se videti da je Sanja Petrić jedan od zastupnika kompanije Promist. Sanja i Nebojša Petrić spomenuti su i u zvaničnom saopštenju Grada Novog Sada iz 2017., godine, kao osobe koje su među najvećim donatorima Fondacije „Privrednik“.

Šta sve radi Promist?

Promist se bavi i izgradnjom stambenih objekata. Kako se može videti na sajtu kompanije, gradi zgrade na nekoliko lokacija u Beogradu. Ova firma, tačnije njen vlasnik, često se u javnosti dovodi u vezu sa kompanijom Galens, najvećim graditeljem stambenih i poslovnih zgrada i kompleksa u Novom Sadu. Bosanskohercegovački mediji prošle godine izvestili su o promeni vlasničke strukture u Pavlović banci iz Bijeljine - među novim vlasnicima našao se i Galens, čiji je zakonski zastupnik Rodoljub Golubović, a zajedno s njim, za nadzorni odbor

predložen je Nebojša Petrić.

Ograđeni hektari i hektari oko najlepšeg vidikovca

Novinari VOICE-a posetili su rakovački manastir, međutim monahinje s kojima su razgovarali kazale su da ne znaju ko pravi put niti kakav je dogovor Eparhija sremska postigla sa zakupcem, odnosno izvođačem radova. Put kreće od samog manastira, vodi pored groblja i kapele i nastavlja dalje, kroz šumu, u pravcu pomenutog vidikovca. Pre mesec dana, za vreme uskršnjih praznika, njime se moglo proći, međutim, odmah po praznicima spuštana je rampa pre prvog uzvišenja i dalje se nije moglo. Prošlog meseca, dok je još bilo prohodno, uverili smo se da je put proširen i da je rastinje posečeno, ali put je bio mestimično nasut šljunkom.

Međutim, mimoilazeći rampu, vidimo da je na delu puta nasut beton i da se betonira deo po deo. Izašavši do vidikovca primetili smo da još nije započeta nikakva izgradnja objekata i da osim „nju holandovog“ utovarivača nema drugih mašina. Ni izgradnja puta nije privedena kraju. Ali, veliki prostor od nekoliko desetina hektara oko vidikovca je ograđen - zatvoren je prilaz i privatnim parcelama, i izvoru, i planinarskim putevima.

Dozvoljeno samo nasipanje i uređenje puta, pod uslovom da se štiti priroda

U rešenju Pokrajinskog zavoda za zaštitu priode izdatom 19. marta ove godine na zahtev Eparhije sremske, u koje VOICE ima uvid, navodi se niz uslova za izvođača radova. Rešenje o uslovima zaštite prirode pri nasipanju i uređenju šumskog puta Pokrajinski zavod dostavio je Pokretu „Odbranimo šume Fruške gore“, organizaciji građana koja je podnela zahtev za informacijama od javnog značaja, kako bi, u javnom interesu, saznala da li se na lokaciji Kesten sve radi po propisima.

Pokrajinski zavod za zaštitu prirode dozvolio je Eparhiji sremskoj da izvodi radove na šumskom putu kraj manastira Rakovac, pod uslovom da koristi postojeću trasu, imajući u vidu nagib terena, krivine i mimoilaznice. Takođe, da zemljane radove svede na neophodni minimum, poštujući princip gradnje „put u zaseku“. Potom, da za nasipanje puta koristi isključivo prirodne materijale - usitnjen kamen, sa neophodnim proširenjima na mestu krivina i mimoilaženja. U slučaju izlivanja opasnih materija iz vozila i mehanizacije, naloženo je da se zagađeni sloj zemljišta ukloni. U rešenju se navodi da se, u slučaju potrebe, žbunje i stabla mogu uklanjati po propisima ali ne u periodu od 15. marta do 15. jula, što se - kako vidimo - nije poštovalo.

Pokrajinski zavod naglasio je da trasa prolazi kroz područje pod režimom zaštite drugog stepena po Zakonu o nacionalnim parkovima, pa su stoga i izrečena navedena ograničenja u

Podneta prijava nadležnima zbog ograđenih delova Nacionalnog parka Fruška gora u Srbiji

radovima. Najvažnije je, zaključuje se iz rešenja koje je dobila Eparhija sremska, da se upotrebljavaju prirodni tvrdi materijali, kako bi se očuvale prirodne vrednosti, a to očigledno nije poštovano.

Izvor: voice.org.rs